

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13P/23/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3824201384
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Škvaridlová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2024:3824201384.2

Uznesenie

Okresný súd Prievidza vo veci starostlivosti o maloletú A. B., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa C. D. E., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom F. G. XXXX/XX, XXX XX B. a H. F. B., E., nar. X.X.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, XXX XX E. o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia taktó

rozhodol:

Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a.**

odôvodnenie:

1. Otec podal dňa 11.3.2024 návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd upravil stretávanie otca s maloletou A. v mesiaci máj 2024, a to tak, že otec je oprávnený stretnúť sa s maloletou od stredy 15.5.2024 od 13,00 hod. do nedele 19.5.2024 do 18,00 hod. a od stredy 22.5.2024 od 13,00 hod. do nedele 26.5.2024 do 18,00 hod. s tým, že si maloletú preberie v predškolskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje s výnimkou dní, kedy maloletá v tomto zariadení nebude, vtedy si ju prevezme v mieste aktuálneho bydliska matky a po skončení styku odovzdá maloletú v mieste bydliska matky.

Otec odôvodnil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia tým, že v zmysle právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Malacky, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej má otec právo stretávať sa s maloletou A. počas bežného školského roka každý nepárny kalendárny týždeň v roku, od stredy od 13.00 hod. do nedele do 18.00 hod., sa stretávanie otca s maloletou prakticky nerealizuje. Realizoval sa iba dvakrát, od 17.1. 2024 do 21.1.2024 a od 28.2.2024 do 3.3.2024. Tretíkrát sa styk zrealizoval v októbri 2023. Matka odmieta pristúpiť na akúkoľvek výmenu či náhradu termínu a trvá na styku tak, ako je dohodnutý súdom potvrdenou rodičovskou dohodou. V jedinom prípade, kedy matka sama požiadala o posun termínu dňa 11.10.2023, maloletá mala absolvovať v rámci škôlky plavecký výcvik. Otec si podľa dohody prišiel po maloletú v piatok 13.10.2023, matke telefonicky potvrdil, že idú s maloletou k nemu domov a vráti ju v utorok večer, teda s takým istým dvojdňovým posunom, ako bolo posunuté prebratie s tým, že ak by maloletá chcela ísť k matke skôr, otec súhlasil, že ju privezie skôr. Večer otec telefonoval s matkou opätovne, bola pomerne nervózna. Hovorila, že maloletá odmieta večer zaspáť s niekým iným než s ňou. Napriek tomu, maloletá večer s otcom zaspala okamžite, bez prebudenia celú noc a to každú noc, ktorú u neho strávila. Matka v nedeľu večer kontaktovala políciu ohľadom údajného únosu dieťaťa, ktoré otec nevrátil súdom stanovenom čase v nedeľu o 18,00 hod., pričom o ich vzájomnej dohode políciu už neinformovala. Maloletá sa pri príchode polície zobudila, otec ju musel znovu uspať. Po vysvetlení situácie sa policajti ospravedlnili, že rušili a odišli. Maloletá sa v utorok nechcela vrátiť k matke a opakovala, že ešte nechce odísť, že chce ostať do štvrtku. Otec napriek vôli maloletej ju priniesol matke v zmysle ich dohody.

Matka dlhodobo manipuluje maloletú, patologicky si ju na seba viaže, nerešpektuje úlohu otca v jej živote. Otec cestuje do bydliska matky resp. do materskej školy, ktorú maloletá navštevuje zakaždým, keď si ju má prevziať do svojej starostlivosti. V dňoch od 8.5.2024 do 12.5.2024, kedy sa má realizovať styk sa však tento nebude môcť uskutočniť, z dôvodu, že otec bude na dvojtýždňovom pobyte v zahraničí.

Uvedený termín žiada nahradiť termínom od 15.5.2024 do 19.5.2024. Nasledujúci týždeň ostatne nezmenený.

2. Matka maloletej sa k podanému návrhu otca nevyjadřila.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza v správe zo dňa 20.3.2024 uviedol, že kontaktoval oboch rodičov maloletej za účelom osobného stretnutia s cieľom poskytnutia komplexného sociálneho poradenstva a oboznámenia s funkciou kolízneho opatrovníka.

Otec počas osobného stretnutia na úrade dňa 13.3.2024 uviedol, že trvá na podanom návrhu. Matka dlhodobo odmieta akékoľvek nahradenie neuskutočneného styku iným náhradným termínom. Otec matku o požadovanej zmene neinformoval a vyjadril sa, že nemá v matke istotu, že bude súhlasiť s náhradným termínom. Doposiaľ sa styk s maloletou realizoval podľa súdneho rozhodnutia trikrát, vrátane prevzatia v daný deň (13.3.2024). Maloletá sa pri prebratí zo škôlky tešila, usmievala, mala byť pri tom prítomná aj pani riaditeľka. Maloletá nebola zo strany otca informovaná o prebiehajúcom konaní.

Maloletá sa dostavila k pohovoru spolu s otcom. Neprejavila záujem o vyhotovenie zvukového záznamu z pohovoru, čo bolo rešpektované. Nakoľko sa maloletá počas pohovoru dožadovala prítomnosti otca, pohovor bol vykonaný v jeho prítomnosti, pričom bol upozornený, aby do priebehu nezasahoval. Počas pohovoru maloletá prejavovala pozitívne citové väzby k otcovi, oslovovala ho „tatinko“, túžila sa k nemu. Uviedla, že sa volá A., má päť rokov, chodí do triedy „Veľké sovičky v škôlke Perníkovo. V škôlke sa jej páči, učia sa po anglicky. Maloletá počas pohovoru uviedla, že ide na dovolenku do Jasnej s otcom a jeho priateľkou I., ktorá je ku nej veľmi dobrá. Vyjadřovala pozitívne väzby k obojmu rodičom.

Matka počas osobného pohovoru dňa 18.3.2024 a následne počas telefonického pohovoru dňa 19.3.2024 k podanému návrhu otca uviedla, že aktuálne sa styk maloletej s otcom realizuje podľa súdneho rozhodnutia. Matka sa vyjadřila, že pokiaľ má otec súdnym rozhodnutím stanovený styk s maloletou, má si dovolenku plánovať iný termín ako je určený styk s dcérou, prípadne na dovolenku zobrať aj maloletú dcéru. S náhradným termínom od 15.5.2024 do 19.5.2024 súhlasí. Zároveň však žiada otca, aby akceptoval to, že maloletá má dňa 23.5.2024 v škôlke besiedku ku Dňu matiek, na ktorú v škôlke nacvičujú program a je v tomto programe účasť. Besiedka sa koná v čase, kedy sa má realizovať bežný styk otca s dcérou podľa rozhodnutia súdu od 22.5.2024 do 26.5.2024. Otec si maloletú môže vyzdvihnúť po ukončení besiedky, prípadne v piatok 24.5.2024 zo škôlky. Výmenu termínu styku s dcérou mohol otec riešiť telefonicky, prípadne pri odovzdávaní dcéry. Podanie neodkladného opatrenia z jej pohľadu bolo zbytočné.

Rodičia sa v období od marca 2023 do januára 2024 podrobili odbornej pomoci realizovanej v Centre pre deti a rodiny Prievidza, ktorá bola zameraná na zlepšenie komunikácie a kooperácie medzi rodičmi v súvislosti s realizáciou kontaktu otca s maloletou. Spolupráca s rodinou bola ukončená, nakoľko sa opäť začal realizovať kontakt maloletej s otcom.

Život, zdravie a priaznivý vývin maloletej aktuálne nie je ohrozený. Rodičia boli zo strany kolízneho opatrovníka vedení k tomu, aby sa na prípadnej zmene v realizácii kontaktu s dcérou dohodli.

4. Rozsudkom Okresného súdu Malacky č.k. 8P/147/2022-105 zo dňa 27.6.2023 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola maloletá zverená do starostlivosti matke, otec bol zaviazaný plniť si vyživovaciu povinnosť vo výške 250 eur mesačne a bol upravený styk otca s maloletou.

5. Na Okresnom súde Prievidza v súčasnosti prebieha konanie pod sp. zn.

13P/21/2024 o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd nahradí súhlas otca s návštevou základnej školy, ktorú navrhuje matka a konanie vedené pod sp. zn. 11Em/1/2023 o návrhu otca na výkon rozhodnutia Okresného súdu Malacky č.k. 8P/147/2022-105 zo dňa 27.6.2023.

6. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 325 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenosti a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 328 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 328 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

11. V každej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa dominuje záujem maloletého s tým, že dosiahnutie účinnej ochrany jeho záujmov zabezpečuje aj inštitút neodkladného opatrenia. Jedným z nevyhnutných predpokladov, za ktorých môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých môže vyplývať aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov. Záujem dieťaťa často vyžaduje, aby súd prijal okamžité účinné opatrenia, ktoré majú prechodný charakter. Neodkladné opatrenie nariadené, či už pred začatím konania vo veci samej alebo po jeho začatí je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravu nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho súd nezisťuje všetky tie skutočnosti, ktoré má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť nariadenia predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

12. Rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom, ktorí nesú plnú zodpovednosť za priaznivý vývin svojho dieťaťa, a to vo všetkých ohľadoch. Toto neodkladné opatrenie je len mimoriadnym opatrením a má umožniť rodičovi, ktorý s dieťaťom trvalo nežije užívať kontakt, pretože je to práve množstvo času, v ktorom možno realizovať aj neverbálne výchovné pôsobenie rodiča, tzv. výchova prítomnosťou, či príkladom, ktorá je, ako je všeobecne známe tou najúčinnějšíou výchovnou metódou. Treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič - dieťa v dôsledku odcudzenia je neskôr len ťažko napravitelná.

13. Súd sa oboznámil s obsahom spisu a s poukazom na citované zákonné ustanovenia a vyhodnotiac zistené okolnosti dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy styku maloletej s otcom nie je dôvodný.

14. Rozsudkom Okresného súdu Malacky č.k. 8P/147/2022-105 zo dňa 27.6.2023 bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej je otec oprávnený stretávať sa s maloletou počas školského roku každý nepárny týždeň v roku od stredy 13,00 hod. do nedele do 18,00 hod. Z pripojených spisov vyplýva, že k realizácii styku v zmysle súdneho rozhodnutia spočiatku nedochádzalo, neskôr bola rodičom poskytnutá intervencia v podobe odbornej pomoci realizovanej v Centre pre deti a rodiny Prievidza, ktorá bola zameraná na zlepšenie komunikácie a kooperácie medzi rodičmi v súvislosti s realizáciou kontaktu otca s maloletou, ktorá bola ukončená, nakoľko sa opäť začal realizovať kontakt maloletej s otcom. Otec pred kolíznym opatrovníkom uviedol, že návrh podáva, nakoľko nedôveruje matke, že dodrží náhradný termín, pričom o zmene dátumov styku matku vopred ani len neinformoval. Matka následne verbalizovala, že s náhradným termínom problém nemá.

15. Otec nepreukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Z doposiaľ zistených skutočností súdu vyplynulo, že stretávanie otca s maloletou bolo obnovené a prebieha aktuálne podľa právoplatnej rodičovskej dohody. V súčasnosti zároveň prebieha na Okresnom súde Prievidza konanie sp. zn. 11Em/1/2023, ktorého predmetom je práve realizácia styku otca s maloletou. V rámci uvedeného konania súd prešetruje plnenie povinnosti zo strany matky ako povinnej z exekučného titulu a v prípade zistenia, že matka svoje povinnosti bez ospravedlniteľného dôvodu neplní, súd má k dispozícii procesné nástroje slúžiace k nútenému plneniu povinnosti.

16. Je zrejmé, že medzi rodičmi maloletej je stále narušená komunikácia. Súd na tomto mieste odkazuje rodičov na vyhľadanie odbornej pomoci za účelom zlepšenia ich vzájomného vzťahu. Obaja rodičia sú pre maloletú dôležité osoby, vzory sociálnej identifikácie a je potrebné mať na zreteli, že styk maloletej s rodičom v situácii, keď rodičia žijú oddelene, sa upravuje prioritne kvôli maloletej v záujme jej dobra a osobnej vôle a až druhotne z hľadiska práv rodičov, ktoré sú v kolízii s právami dieťaťa vzhľadom na ich postavenie zákonom chránenej osoby v hierarchii nepochybne nižšie. S prihliadnutím na tieto princípy by na túto otázku mali nahliadať obaja rodičia, teda pred svojimi záujmami a predstavami, pri vzájomne neusporiadaných vzájomných vzťahoch, by mali vyvinúť maximálne úsilie na to, aby tieto neželané javy na maloletú nedopadali a nezneisťovali ju v jej pocite bezpečia a istoty, ktoré by jej mali rodičia vytvárať.

17. Podľa názoru súdu je dôležité, aby obaja rodičia dokázali rozlíšiť rodičovskú rovinu a partnerskú rovinu vzťahu, a aby si uvedomili, že akékoľvek partnerské problémy a nezhody, ktoré medzi sebou majú, by nemali presahovať a komplikovať výkon rodičovskej úlohy. Je dôležité, aby si obaja rodičia tiež uvedomili, že záujem dieťaťa stojí nad všetkými inými záujmami, vrátane záujmu rodičov. Obnovenie komunikácie medzi rodičmi navzájom je nutné pre primeraný výkon rodičovskej úlohy každého z nich. Treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič - dieťa v dôsledku odcudzenia je neskôr len ťažko napravitelná.

18. Rodičia maloletej by si mali uvedomiť, že prvoradým je záujem dieťaťa, ktoré má právo na zachovanie vzťahu s oboma rodičmi, a preto je v jeho najlepšom záujme, aby si budovalo vzťah s oboma rodičmi. Je preto povinnosťou matky, aby pri výchove maloletej primerane prihliadala aj na miesto otca v živote maloletej a vytvárala podmienky na realizáciu styku, rešpektovala najmä záujem a potreby maloletej.

19. Nevyhnutným predpokladom na nariadenie neodkladné opatrenia je potreba bezodkladnosti úpravy pomerov maloletého dieťaťa, nakoľko bez tohto zásahu by mohlo dôjsť k nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa, čo by mohlo mať negatívny dopad na jeho zdravý vývoj a v tomto prípade bezodkladnosť úpravy pomerov nebola preukázaná, nakoľko maloletej nehrozí žiadne bezprostredné nebezpečenstvo, ak jej styk s otcom nebude neodkladným opatrením upravený.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis) označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku.